

Rauhankoulun vaikutusten ja laadun arviointiselvitys 2023–2024

Anna Jussilainen
Helmikuu 2025

SISÄLLYS

1. Rauhankoulun laadun ja vaikutusten arvioinnin toteutus	3
2. Opettaja- ja nuorisoalan opiskelijoille suunnattujen koulutusten arviointi	3
2.1 Asteikkoarviointi	4
2.2 Laadullinen arviointi	4
2.3 Yhteenveto	6
3. Koululaisille suunnattujen toimintakokonaisuuksien arviointi	7
3.1 Opettajien palautteet heti pajan jälkeen	7
3.1.1 Asteikkoarviointi	7
3.1.2 Laadullinen arviointi	8
3.1.3 Yhteenveto	10
3.2 Opettajien palautteet hankkeen päättyessä	10
3.2.1 Vaikutusten arviointi	11
3.2.2 Laadun arviointi	13
3.2.3 Aiheiden jatkokäsittely ja kehitysehdotukset	13
4. Yhteenveto ja johtopäätökset	14
4.1 Välittömien tulostavoitteiden toteutuminen	14
4.2 Hankkeen pitkän aikavälin tavoitteiden toteutuminen	15
4.3 Yhteenveto	16

LIITTEET

Liite 1. Palautelomake opettaja- ja nuorisoalan opiskelijoiden koulutukseen

Liite 2. Opettajien palautelomake heti ensimmäisen työpajan jälkeen

Liite 3. Opettajien palautelomake heti toisen työpajan jälkeen

Liite 4. Digitaalinen palautekysely opettajille hankkeen päättyessä

1 Rauhankoulun laadun ja vaikutusten arvioinnin toteutus

Selvitys Suomen Rauhanliiton ”Rauhanrakentajat – tietoa ja taitoa kestävän tulevaisuuden tekijöille” -globaalikasvatushankkeen 2023–2024 laadusta ja vaikutuksista toteutettiin helmikuussa 2025.

Selvityksessä arvioitiin Rauhanliiton globaalikasvatushankkeen kahta toimintamuotoa: opetus- ja nuorisoalan ammattilaisiksi opiskeleville suunnattuja koulutuksia ja lapsille ja nuorille suunnattuja toimintakokonaisuuksia vuosina 2023–2024. Arviointi tehtiin kirjallisten palautteiden ja haastatteluiden perusteella. Palautteita kerättiin kasvatustieteiden koulutuksista välittömästi koulutusten jälkeen ja kouluissa toteutetuista toimintakokonaisuuksista välittömästi työpajojen jälkeen. Lisäksi vuoden 2024 lopulla kerättiin erillinen loppupalautte koulussa toteutetusta toiminnasta ja haastateltiin osaa opettajista. Nämä erilaiset palautteet analysoitiin selvityksessä ja niitä verrattiin hankkeen tavoitteisiin Yhteenveto ja johtopäätökset -osiossa.

Arvioinnin toteutti Anna Jussilainen (FM, MA). Jussilainen ei ole ollut mukana Rauhankoulun toiminnassa. Haastatteluaineiston keräsi Elina Niinimäki (FM, MA), joka on toiminut Rauhankoulussa koulu yhteistyön koordinaattorina lokakuusta joulukuuhun 2024 ja ohjaajana syksystä 2022.

2 Opettaja- ja nuorisoalan opiskelijoille suunnattujen koulutusten arviointi

Rauhankoulu toteutti opettajaopiskelijoille ja nuorisoalan opiskelijoille 78 toiminnallista koulutusta, joihin osallistui 1382 opiskelijaa. Koulutusten kesto vaihteli kahdesta tunnista neljään tuntiin. Opettajaksi opiskeleville suunnattuja koulutuksia toteutettiin Helsingin, Tampereen, Turun, Rauman ja Jyväskylän opettajankoulutuslaitoksissa. Nuorisoalan koulutukset toteutettiin yhteistyössä Humanistisen ammattikorkeakoulun kanssa Helsingissä, Turussa, Tampereella, Kuopiossa ja Korpilahdella sekä yhteistyössä Xamkin kanssa Mikkelissä.

Opettajaopiskelijoille suunnattuja koulutuksia toteutettiin hankkeen aikana yhteensä 61, 29 kpl vuonna 2023 ja 32 kpl vuonna 2024. Koulutuksiin osallistui yhteensä 1004 opiskelijaa, 464 vuonna 2023 ja 540 vuonna 2024. Opettajaopiskelijoiden koulutuksiin osallistui varhaiskasvatuksen opettaja-, luokanopettaja-, aineenopettaja- ja aikuiskoulutuksen opiskelijoita. Satunnaisesti koulutuksiin osallistui myös yliopiston opettajia ja jo valmistuneita opettajia. Tässä on arvioitu ainoastaan opiskelijoiden antamia palautteita.

Nuorisoalan koulutuksia järjestettiin hankkeen aikana yhteensä 17, 8 kpl vuonna 2023 ja 9 kpl vuonna 2024. Niihin osallistui vuosina 2023–24 yhteensä 378 nuorisoalan opiskelijaa.

Koulutuksista kerättiin palautetta heti koulutuksen jälkeen paperisella tai digitaalisella palautelomakkeella. Opettajaopiskelijoiden koulutuksissa vastausprosentti oli 95 % ja nuorisoalan koulutuksissa 93 %. Jokaiselta kouluttaneelta ei saatu palautetta esimerkiksi siksi, että osa opiskelijoista joutui poistumaan paikalta ehtimättä täyttää palautelomaketta.

2.1 Asteikkoarviointi

Palautelomakkeessa oli kaksi kvantitatiivista kysymystä, joilla arvioitiin koulutuksen vaikutuksia osallistujiin.

Ensimmäinen kysymys pyrki selvittämään, olivatko osallistujat kokeneet saaneensa koulutuksesta lisää ymmärrystä globaalikasvatuksen teemoista. Tähän 97,23 % vastaajista vastasi olevansa joko täysin tai jokseenkin samaa mieltä väittämän kanssa.

Toinen kysymys puolestaan tiedusteli, olivatko osallistujat saaneet koulutuksesta konkreettisia välineitä, joilla käsitellä globaalikasvatuksen teemoja oppilaiden kanssa. Tähän 96,00 % vastasi olevansa joko täysin tai jokseenkin samaa mieltä.

Hankesuunnitelmassa mittariksi oli asetettu: "Hankkeen koulutuksiin osallistuneista (nuorisoalan ja opettajaksi opiskelevista) 88% kokee saaneensa lisää ymmärrystä, valmiuksia ja konkreettisia välineitä käsitellä globaaleja rauhan- ja kehityskysymyksiä opetustyössä." Tämä tavoite ylittyi kirkkaasti, sillä lähes kaikki vastaajat kokivat saaneensa lisää ymmärrystä ja konkreettisia välineitä.

2.2 Laadullinen arviointi

Palautelomakkeessa tiedusteltiin avoimilla kysymyksillä, 1) mikä oli onnistunutta Rauhankoulun työpajassa, 2) mitä koulutuksessa opittua opiskelijat uskovat hyödyntävänsä jatkossakin ja 3) miten työpajaa voisi vielä kehittää.

Koulutuksen onnistuminen

Vastaajat kokivat onnistuneeksi (1) koko Rauhankoulun kokonaisuuden ja monet sen eri osa-alueista. Koulutuksen nähtiin avartavan näkökulmia globaalimpaan suuntaan ja antavan ajattelemisen aihetta myös jatkossa.

Koulutus oli kokemus / opetus, johon toivoisi kaikkien ihmisten pääsevän. Avartaa ja opettaa paljon maailmasta.

Olin tosi vaikuttunut kokonaisuudesta! Parasta se, että jään pohtimaan asioita tämän jälkeen.

Rauhankoulun toiminnallisuus ja kokemuksellisuus koettiin onnistuneiksi, ja uusien asioiden huomattiin jäävän tällä tavoin paremmin muistiin. Vastaajat kokivat saaneensa uusia ideoita siitä, miten kestävä kehitys tavoitteita voisi integroida opetukseen. Myös ylipäättään sen ymmärtäminen, mitä globaalikasvatus on ja miten sitä voi hyödyntää omassa opetuksessa, nousi esiin monessa vastauksessa.

Asiat muistaa hyvin, kun ei vaan istu.

Saatiin konkreettisia ideoita globaalikasvatuksen toteuttamiseen luokkahuoneessa. Erittäin monipuolisesti tuli työtapoja, teemoja ja infoa.

Oli hyvä, kun pääsimme soveltamaan ja tekemään ryhmissä tuntisuunnitelman koulutuksen lopulla. – Aihe ei jäänyt irtonaiseksi.

Vastaajat kokivat saaneensa uusia työtapoja ja onnistumisen kokemuksia niiden käyttämisessä. Materiaalit koettiin laadukkaiksi ja käytössä testatuiksi, ja vastaajat kokivat saaneensa vinkkejä niiden käyttöön. Lisäksi koulutusten sisällön koettiin olevan kullekin kohderyhmälle sopivia.

Onnistunutta oli lapsille sopivien menetelmien esittely vaikeiden asioiden käsittelyyn ja ongelmanratkaisuun.

Herätti ajatuksia, varsinkin kuinka ottaa esiin globaaleja haasteita niin, etteivät asiat olisi irrallaan suomalaisen oppilaan näkökulmasta.

Koulutukseen tuotiin hyvin kehitettyä ja testattua materiaalia, jonka toimivuudesta osattiin kertoa.

Tarinallisuus ja asioiden oppiminen draaman keinojen avulla koettiin erittäin hyödylliseksi monimutkaisten ilmiöiden ymmärtämisessä ja näkökulmien laajentamisessa.

Tarinan avulla oppii helposti ja mielekkäästi.

Antoi paljon työkaluja tulevaisuuteen: vaikeiden aiheiden tarinallistaminen ja siten kriittinen tarkastelu.

Yllätyin vähän siitä, kun välillä kuuluu kyseenalaistavia kommentteja ilmastonmuutoksesta, mutta sen tunnin jälkeen näitä kannanottoja ei tullut.

Kouluttajien asiantuntemuus ja innostavuus sai runsaasti kehuja. Koulutus oli vastaajien mukaan selkeästi rakennettu, ja siinä luotiin turvallinen tila matalan kynnyksen harjoitteilla. Lisäksi koulutus koettiin hauskaksi ja opettavaiseksi!

Turvallinen tila, uskalsin puhua ja tehdä asioita rohkeasti.

Johdonmukainen rakenne ja syvälinen teema, joka sai kuuntelemaan keskittyneesti.

Kaiken kaikkiaan onnistumisia tuotiin esiin monipuolisesti ja kattavasti. Opiskelijat kokivat ymmärtävänsä globaalikasvatuksen teemoja syvämmällä tasolla ja saaneensa paljon välineitä tulevaan työhönsä.

Jatkohyödyntäminen ja kehitysehdotukset

Jatkossa (2) opiskelijat aikovat hyödyntää omassa työssään erityisesti käytettyjä työskentelytapoja, draamaa ja tarinallisuutta, kestävän kehityksen ja hankalienkin ajankohtaisten aiheiden käsittelyssä lasten kanssa. Moni koki saaneensa rohkeutta ja eväitä draamaprosessiin ja juurisyiden pohdintaan.

Uusia ideoita opettajan uralle.

Ilman tätä olisi vaikeampaa huomioida asioita työelämässä.

Kehitysehdotuksia (3) tuli muuhun palautteeseen verrattuna vähäisästi, eikä suurin osa vastaajista keksinyt mitään kehitettävää. Muutamassa palautteessa toivottiin lisävälineitä siihen, miten draamatilanteissa käsitellään haastavaa käyttäytymistä tai miten tekemistä voi mukauttaa haastavien tai ujojen oppilaiden kanssa. Miten käsitellä tilanteita, joissa kaikki ei suju toivotulla

tavalla? Lisäksi toivottiin koulutustilanteeseen vielä herkempää huomiointia sen suhteen, että kaikki eivät halua esiintyä ja miten harjoituksiin voisi osallistua ilman, että pitää yllättäen esimerkiksi sanoa jotain.

2.3 Yhteenveto

Yleisesti koulutuksista saadut palautteet olivat todella myönteisiä. Rauhankoulu vastasi välittömiin tulostavoitteisiinsa sekä globaalikasvatuksen teemojen ymmärryksen että konkreettisten välineiden osalta erinomaisesti näissä koulutuksissa. Tulevat opettajat ja kasvattajat saivat valmiuksia ja välineitä käsitellä globaaleja rauhan- ja kehityskysymyksiä lasten ja nuorten kanssa.

Avoimista palautteista välittyi, että osallistujat kokivat osallistuneensa selkeään, asiantuntevaan draamapedagogiseen globaalikasvatuskoulutukseen, jossa oli turvallinen ilmapiiri. Vaikeiden aiheiden käsittely draaman kautta antoi osallistujille uudenlaista näkökulmaa ja moni koki saaneensa uudenlaisia ideoita opettajantyöhön toiminnallisen oppimisen kautta. Tällä on yleisestikin tärkeä painoarvo, sillä oppimistulokset ovat Suomessa laskeneet ja kouluissa on tarvetta soveltaa uudenlaisia pedagogisia työkaluja.

Avoimet palautteet olivat myös kautta linjan huomattavan samanlaisia, mikä kertoo toimintamuodon johdonmukaisuudesta ja tasalaatuisuudesta. Avoimissa palautteissa draamamenetelmät korostuivat jonkin verran verrattuna globaalikasvatuksen teemoihin. Kuitenkin lähes kaikki osallistujat arvioivat kvantitatiivisessa palautteessa saaneensa lisää ymmärrystä globaalikasvatuksen teemoista, joten selvästi sekä menetelmät että globaalikasvatuksen temaattinen puoli toimivat erinomaisesti.

Tulevien kasvattajien koulutukseen panostaminen on keskeisessä roolissa Rauhankoulun toiminnassa ja sen vaikuttavuudessa, sillä Rauhankoululla ei ole mahdollisuuksia toteuttaa lapsille ja nuorille suunnattuja kokonaisuuksia niin paljon kuin kysyntää olisi. Resursseja kannattaa vaikuttavuuden kannalta suunnata ennakoivasti opettajien ja nuoriso-alan opiskelijoiden koulutukseen, jolloin globaalikasvatuksen teemojen ymmärrys ja välineet niiden käsittelyyn ovat paljon laajemmin saavutettavissa lapsille ja nuorille.

3 Koululaisille suunnattujen toimintakokonaisuuksien arviointi

Rauhankoulu toteutti hankekaudella 2023–2024 yhteensä 238 työpajaa kouluissa. Rauhan ja kehityksen toimintakokonaisuuksissa käsiteltiin hankkeen teemoja draaman keinoin. Toimintakokonaisuuteen sisältyi yleensä kaksi 2–3 oppitunnin mittaista työpajaa sekä ennako- ja jatkotehtävät. Lisäksi toimintakokonaisuuksiin osallistuneille opettajille jaettiin globaalikasvatuksen materiaalikansiot, joissa oli hankkeessa tuotettuja jatkotehtäviä ja muiden järjestöjen globaalikasvatusmateriaaleja. Etäyhteyksin toteutettiin muutamia toimintakokonaisuuksia pienemmille paikkakunnille ja niihin kuului kahdesta neljään oppituntia sekä ennako- ja jatkotehtävät. Toimintakokonaisuuksia ohjasivat Rauhankoulun koulutetut ohjaajat. Työpajoja pidettiin sekä suomeksi että ruotsiksi.

Vuonna 2023 toteutettiin yhteensä 124 työpajaa 4.–9. -luokille ja toisen asteen opiskelijoille (lukio, ammatillinen koulutus) Turussa, Tampereella, Nokialla, Helsingissä, Vantaalla, Espoossa, Kirkkonummella, Keravalla, Kiuruvedellä ja Pieksämäellä. Toimintakokonaisuuksiin osallistui 1571 oppilasta ja 86 opettajaa.

Vuonna 2024 toteutettiin yhteensä 114 työpajaa 4.–9. -luokille sekä toisen asteen opiskelijoille (lukio, ammatillinen koulutus) Turussa, Tampereella, Helsingissä, Espoossa, Vantaalla, Salossa, Seinäjoella, Heinolassa, Nokialla ja Oulussa. Toimintakokonaisuuksiin osallistui 1580 oppilasta ja 83 opettajaa.

Luokan opettajalta pyydettiin palautetta sekä ensimmäisen että toisen työpajan jälkeen. Vastausprosentti näihin heti toimintapäivien jälkeen toteutettuihin kyselyihin oli 86%. Palautetta kerättiin sekä asteikkoarvioinnilla että avoimilla laadullisilla kysymyksillä. Kummassakin palautelomakkeessa pyydettiin arvioimaan päivän onnistumista ja sen vaikutuksia. Lomakkeet löytyvät liitteistä 2 ja 3.

3.1 Opettajien palautteet heti pajan jälkeen

3.1.1 Asteikkoarviointi

Asteikkoarvioinnin arvioidut osa-alueet olivat 1) Oppilaat saivat lisää tietoa globaalikasvatuksen teemoista Rauhankoulun avulla ja 2) Oppilaat harjoittelivat vaikuttamisen taitoja Rauhankoulun kokonaisuuden aikana. Niitä arvioitiin asteikolla 1 täysin samaa mieltä – 4 täysin eri mieltä ja 5 en osaa sanoa.

Opettajista 98% oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että oppilaat saivat *lisää tietoa globaalikasvatuksen teemoista* Rauhankoulun avulla. 93% opettajista oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että oppilaat *harjoittelivat vaikuttamisen taitoja* toimintakokonaisuudessa.

Hanke on saavuttanut tulostavoitteensa erinomaisella tavalla. Opettajien arvion mukaan toimintakokonaisuuksiin osallistuneet lapset ja nuoret saivat lisää tietoa ja ymmärrystä hankkeen teemoista ja kehityskysymyksistä ja he tiedostavat aiempaa paremmin omat vaikutusmahdollisuutensa kestäväen kehityksen ja rauhan edistämiseksi.

3.1.2 Laadullinen arviointi

Avoimet kysymykset liittyivät Rauhankoulun toimintakokonaisuuden onnistumiseen ja kehittämiseen, toiminnan vaikutuksiin suhteessa lasten ja nuorten tietoihin, taitoihin, asenteisiin ja arvoihin, sekä toimintakokonaisuuteen valmistautumiseen ja teeman jatkokäsittelyyn koulussa.

Toimintakokonaisuuden onnistuminen

Toimintakokonaisuutta pidettiin yleisesti erittäin onnistuneena ja toimivana, ja toimintakerrat keräsivät paljon kiitosta. Monen mielestä onnistunutta oli ”kaikki”, mutta aineistosta nousee sen lisäksi esiin erityisesti ohjaajien ammattitaito, asiasisältöjen laadukkuus ja tehtävien monipuolisuus, draaman toimivuus sekä kehityskysymysten linkittäminen toisiinsa.

Ohjaajien vankka asiantuntemus ja osaaminen sekä innostavuus nousi esiin kautta linjan: ”Vetäjät laittoivat itsensä likoon ja homma oli heillä hyvin hanskassa”. He onnistuivat motivoimaan osallistujia ja huomioimaan oppilaiden moninaisuuden ja erilaisuuden. Ohjauksen laatua kehuttiin monessa palautteessa ja se arvioitiin tasalaatuiseksi, missä näkyi Rauhankoulun pitkäkestoinen ja laadukas ohjaajienkoulutustyö.

Toimintakokonaisuuksissa asiasisällön ja toiminnallisuuden suhde koettiin sopivaksi ja tehtävät sopivan haastaviksi. Draamakasvatuksen menetelmien nähtiin tuovan asiat lähemmäksi ja saavan oppilaat todella pohtimaan sisältöjä.

*Dramatisoinnin avulla ongelmat tulivat lähemmäksi, ymmärrettäviksi.
Pinnallinen muuttuu henkilökohtaiseksi, asenteet muuttuvat, inhimillisyys löytyy.*

Teemat koettiin mielenkiintoisina ja ajankohtaisina, ja tehtävät ikätasolle sopivina kaikilla kouluasteilla.

Monessa palautteessa tuotiin esiin se, miten toimintakokonaisuudessa onnistuttiin tuomaan esille kestävän kehityksen tavoitteiden linkittyminen toisiinsa.

Haastoi oppilaat pohtimaan kehityskysymysten liittymistä toisiinsa.

Lisäksi kiitettiin asiasisällön integroimista oppilaiden oman elämään: vaateteollisuus ja kännykät koskettavat ihan jokaista nuorta. Kokonaisuus koettiin ajatuksia herättävänä ja monipuolisena sekä oppilaille että opettajalle. Moni halusi vielä erikseen kiittää mahdollisuudesta osallistua toimintaan.

Toimintakokonaisuuden kehittäminen

Kehittämis ehdotuksia ei palautteissa kovin paljon ollut, vaan pääasiassa myös tässä kohtaa kiiteltiin onnistuneesta kokonaisuudesta. Kehittävistä palautteista on mahdotonta tehdä isompia linjauksia, mutta videoita toivottiin jonkin verran lisää opetuksen vaihtelevuuden lisäämiseksi ja oppilaiden keskittymisen helpottamiseksi. Opettajat antoivat myös konkreettisia ehdotuksia esimerkiksi parempaan ryhmädynamiikkaan (”opettaja voi avustaa toimivien pienryhmien luomisessa”) tai ryhmän osallistumisen helpottamiseen (”vielä enemmän toiminnallisia, helppoja kysymyksiä, joihin voi vastata peukulla”).

Toiminnan vaikutukset

Rauhankoulu-toiminnalla oli opettajien palautteen mukaan positiivisia vaikutuksia osallistuneiden lasten ja nuorten tietoihin, taitoihin, asenteisiin ja arvoihin.

Opettajien mukaan oppilaiden tietoisuus globaalista eriarvoisuudesta, ihmisoikeuksista ja kestävästä kehityksestä kasvoi merkittävästi. Opettajien mukaan oppilaat ymmärsivät paremmin, miten esimerkiksi hyvinvoinnin ja varallisuuden epätasainen jakautuminen vaikuttaa eri puolilla maailmaa. Roolityöskentely auttoi hahmottamaan eriarvoisuuteen liittyviä ilmiöitä uudella tavalla ja toi globaalit kysymykset lähemmäksi arkea. Lisäksi opittiin lisää Agenda 2030 -tavoitteista ja omista mahdollisuuksista vaikuttaa niihin niin yksilönä kuin yhteisöissä.

Rauhankoulun toimintakokonaisuudessa ”opittiin konkreettisesti, miten voi vaikuttaa kestäväen kehityksen tavoitteisiin”. Opettajien mukaan oppilaat saivat lisää rohkeutta tuoda omia näkemyksiään esiin ja oivalsivat, että vaikuttamista voi tapahtua monin eri tavoin.

He ymmärtävät pystyvänsä itse vaikuttamaan siihen, millainen tulevaisuuden maailma on.

Lisäksi harjoitukset vahvistivat tiimityö- ja vuorovaikutustaitoja sekä näkökulmanottokykyä ja kykyä asettua toisen asemaan.

Asenteiden ja arvojen tasolla vaikutuksia on vaikeampaa havainnoida ulkopuolelta, mutta moni opettaja toivoi ja uskoi, että työskentelyllä on myös syvempiä vaikutuksia.

Työpaja antaa eväitä asennemuutokseen ja sitä kautta vaikuttaa myös arvoihin.

Uskon, että asenteet ja arvot muuttuivat suvaitsevampaan ja ymmärtäväisempään suuntaan.

Arvojen osalta työpaja herätti oppilaat pohtimaan omaa asemaansa maailmassa ja sitä, miten etuoikeudet vaikuttavat heidän mahdollisuuksiinsa. Työpaja laajensi oppilaiden maailmankuvaa ja lisäsi empatiaa. Monet opettajat kokivat, että toiminta lisäsi ”sydämen sivistystä”, ja että usko muutoksen mahdollisuuteen vahvistui, kun oppilaille syntyi tunne, että ongelmiin on löydettävissä ratkaisuja.

Työpaja tuntui voimaannuttaneen osaa oppilaista, koska heille jäi olo, että asioihin voidaan keksiä ratkaisuja. Osa tuli jälkikäteen vielä ehdottamaan ratkaisuja, joita ei ollut tunnilla keksinyt.

Kokonaisuudessaan työpaja ei ainoastaan lisännyt tietoa, vaan myös rohkaisi opiskelijoita toimimaan ja pohtimaan omaa suhdettaan globaaleihin kysymyksiin. Se tarjosi heille eväitä ajatella kriittisesti, toimia oikeudenmukaisemman maailman puolesta ja ennen kaikkea uskoa siihen, että jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa.

Valmistautuminen toimintapäivään ja aiheiden jatkokäsittely

Opettajat olivat pääosin erittäin sitoutuneita työskentelyyn ja monet ryhmät olivat tehneet toimintakokonaisuuden ennakkotehtävät tai osan niistä. Monet opettajat totesivat myös, että kouluissa oli käsitelty kestävästä kehityksestä.

Palautteissa kysyttiin myös, aikoivatko opettajat käsitellä Rauhankoulun teemoja myöhemmin. Tähän kohtaan saatiin vähemmän vastauksia ja jatkokäsittely riippui varsinkin yläkoulussa ja toisella asteella myös siitä, jatkuiko kyseinen kurssi vielä saman opettajan kanssa. Kestävän kehityksen teemojen todettiin kuitenkin olevan muuten mukana opetuksessa. Moni opettaja aikoi kuitenkin myös jatkaa teemojen käsittelyä ja koki, että ”pajojen jälkeen teemoja on helpompi käsitellä, pajat toimineet erinomaisena motivointina”. Näin ollen aiheita on luontevaa syventää muilla oppitunneilla.

3.1.3 Yhteenveto

Rauhankoulun toimintakokonaisuuksista saadut palautteet ovat erinomaisia. Asteikkoarviointi antaa erittäin positiivisen kuvan työpajojen onnistumisesta suhteessa tavoitteisiin. Siitä näkyy selkeästi toiminnan laadukkuus tiedon lisäämisessä ja kansalaisvaikuttamisen taitojen harjoittelussa.

Avoimista palautteista välittyy, että opettajat valmistautuivat työpajoihin huolella ja kokivat ne laadukkaiksi ja monipuolisiksi sekä sisällön, rakenteen, työtapojen että omaan elämään soveltamisen kannalta. Globaalien haasteiden äärellä on onnistuttu työskentelemään innostavasti rakentaen turvallinen tila, jossa on mahdollista löytää uudenlaisia näkökulmia. Lisäksi opettajat vaikuttavat olevan sitoutuneita työstämään globaalikasvatuksen teemoja jatkossakin. Avoimet palautteet olivat myös kautta linjan huomattavan samanlaisia, mikä kertoo toimintamuodon johdonmukaisuudesta ja tasalaatuisuudesta.

3.2 Opettajien palautteet hankkeen päättyessä

Kaksivuotisen hankkeen päättyessä kaikille Rauhan ja kehityksen toimintakokonaisuuksiin ryhmänsä kanssa osallistuneille opettajille lähetettiin sähköpostilla pyyntö vastata digitaaliseen palautekyselyyn. Osa vastaajista oli osallistunut toimintakokonaisuuteen aivan hiljattain, osa jo edellisellä vuonna. Digitaalinen palautekysely tehtiin SurveyMonkey-ohjelmistolla. Kysely löytyy liitteestä 4. Saatua aineistoa on sekä kvantitatiivista että kvalitatiivista.

Kyselyn tavoitteena oli selvittää toimintakokonaisuuksien pidemmän ajan vaikutuksia osallistuneisiin lapsiin ja nuoriin. Kyselyyn vastasi yhteensä 10 opettajaa. Opettajat toimivat alakouluissa, yläkouluissa, lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa, ja vastanneista opettajista kaikki olivat itse olleet mukana työpajoissa. Vastanneista neljässä ryhmässä oli ollut yksi työpaja ja neljässä ryhmässä kaksi työpajaa sekä kahdessa ryhmässä yli kaksi työpajaa.

Digitaalisella kyselyllä kerättyä palautetta täydennettiin puhelinhaastatteluilla, koska oli tiedossa, että sähköisiin palautekyselyihin on usein vaikea saada vastauksia ja saatua arviointitietoa haluttiin täydentää kvalitatiivisella tiedolla. Haastattelut toteutettiin loka–joulukuussa 2024 ja vastaukset käsiteltiin nimettöminä. Haastatteluja tehtiin seitsemän ja ne toteutettiin puolistrukturoituna teemahaastatteluina, joiden teemat nousivat suoraan digitaalisesta kyselystä. Haastatteluissa painotus oli avoimissa kysymyksissä.

Palautekyselyn ja puhelinhaastatteluiden kerätyn palautteen analyysi on yhdistetty tässä arvioinnissa, ja palautekyselyn tuottamaa kvantitatiivista tietoa on täydennetty haastatteluiden kvalitatiivisella tiedolla.

Vastauksia saatiin suhteellisen vähän verrattuna toimintaan osallistuneiden määrään. Vastausprosentti digitaaliseen palautekyselyyn ja puhelinhaastatteluun oli yhteensä 9,9%, kun vuosina 2023–2024 toimintakokonaisuuksiin ryhmänsä (tai ryhmiensä) kanssa osallistuneita opettajia oli yhteensä 169. Tämän vuoksi arviointitietoon on suhtauduttava suuntaa antavana. Vaikka otos on pieni, se on linjassa heti työpajojen jälkeen annetun palautteen kanssa.

3.2.1 Vaikutusten arviointi

Kyselyssä pyydettiin opettajia arvioimaan, miten ryhmän tiedot tai taidot lisääntyivät globaalikasvatukseen liittyvissä aiheissa Rauhankoulun toimintakokonaisuuden vaikutuksesta. Kysymyksiin vastattiin asteikolla 1–5 (1 täysin eri mieltä, 5 täysin samaa mieltä).

<i>Aihe</i>	<i>Lisääntyminen toiminnan vaikutuksesta (keskiarvo vastauksista)</i>
Ryhmän tiedot globaalikasvatukseen liittyvistä teemoista lisääntyivät (kuten YK:n kestävän kehityksen tavoitteet – Agenda 2030, eriarvoisuuden vähentäminen, rauha, globaalivastuu, kehitysmaiden todellisuus ja kehityskysymykset)	4
Ryhmä tiedostaa entistä paremmin omat mahdollisuutensa vaikuttaa kestävän kehityksen ja rauhan edistämiseksi	3,6
Ryhmä suhtautuu avoimesti globaalikasvatuksellisia aiheita kohtaan (kuten eriarvoisuuden vähentäminen, kestävä kehitys ja vastuuntunto muita ihmisiä kohtaan)	3,8
Oppilaiden empatiakyky ja maailman erilaisiin todellisuuksiin ja toisen ihmisen asemaan eläytyminen vahvistuivat	4
Ryhmän yhteistoiminta parani	3,1

Vaikka vastauksia on vähän, opettajien vastauksista on nähtävissä, että suurin osa katsoi ryhmänsä oppilaiden tietojen lisääntyneen ja asenteiden muuttuneen avoimemmiksi Rauhankoulun toimintakokonaisuuteen osallistumisen myötä. Suurin muutos näkyy tiedon ja empatiakyvyn lisääntymisessä. Lähes samalla tasolla ollaan asenteiden ja omien vaikutusmahdollisuuksien tiedostamisen suhteen.

Haastatteluaineistossa näkyi sama kaava, eli erityisesti oppilaiden koettiin saavan lisää tietoa ja olevan empaattisempia sekä tiedostavan paremmin omia vaikutusmahdollisuuksiaan kestävän kehityksen edistämiseksi.

Tiedot

Tietojen lisääntymistä globaalikasvatukseen liittyvistä teemoista tarkennettiin erillisellä, kvantitatiivisella kysymyksellä, jonka avulla saatiin tarkempaa tietoa eri osa-alueista. Vastausten perusteella Rauhankoulun toimintakokonaisuuden koettiin lisäävän oppilaiden tietoja erityisesti eriarvoisuuden vähentämisestä (90%), YK:n kestävän kehityksen tavoitteista (80%) sekä globaalivastuusta ja keskinäisriippuvuudesta (80%). Myös kansalaisvaikuttamisen keinot ja sukupuolten välinen tasa-arvo arvioitiin korkealle (kumpikin 70%). Haastatteluaineistosta saatiin samansuuntaisia vastauksia:

Tiedostaa paremmin mitä itsellä on, ja että kaikilla asiat ei ole yhtä hyvin.

Lisää perspektiiviä ja tietoa Agenda 2030 tavoitteista sekä ymmärrystä järjestöjen tekemästä työstä tasa-arvon edistämiseksi.

Empatia ja eläytymiskyky sekä vaikutusmahdollisuuksien tiedostaminen

Opettajilta pyydettiin myös avoimella kysymyksellä havaintoja oppilaiden empatiakyvyn vahvistumisesta tai esimerkkejä kehitysmaan todellisuuteen eläytymisestä. Avoimia vastauksia tuli vähänlaisesti, mutta niissä toistuva teema oli, että ”empatiata ja toisen asemaan itsensä ajattelemista tuli enemmän”.

Avoimella kysymyksellä kysyttiin esimerkkejä tai havaintoja liittyen oppilaiden omien vaikutusmahdollisuuksien tiedostamiseen, toimintaan rohkaistumiseen ja arjen tekoihin kestävän kehityksen hyväksi. Opettajat totesivat, että oppilaat miettivät kulutustottumuksia ja että ”jokainen voi tehdä jotain”.

Taidot, asenteet ja arvot

Opettajia pyydettiin arvioimaan myös oppilaiden taitojen lisääntymistä sekä asenteiden ja arvojen muutosta avoimissa kysymyksissä. Näissä kohdissa mainittiin ryhmätöytäitojen lisääntyminen, muista taustoista tulevien kunnioittaminen ja avoimuuden lisääntyminen.

Usein tulee sellaisia vastustuksen hetkiä, mutta myöhemmin huomaa, että ovat muuttaneet asennettaan kysymyksiä kohtaan, jotka on ehkä herättänyt työpajan aikana naureskelua tai jonkinlaista vastustusta. Myöhemmin huomaa, että onkin avoimuus lisääntynyt.

Vastauksissa nousee esiin avoimuuden hiljattainen lisääntyminen ja opettajien toive oppilaissa tapahtuvasta syvemmästä arvojen ja asenteiden muutoksesta.

3.2.2 Laadun arviointi

Palautteessa pyydettiin arvioimaan Rauhankoulun toimintakokonaisuuden laatua kahdella kysymyksellä, joista yksi koski Rauhankoulun ohjaajien työskentelyä ja toinen käytettyjä menetelmiä.

Ohjaajien ammattitaito

Ohjaajien työskentelyä pyydettiin arvioimaan kolmella osa-alueella: globaalikasvatuksen asiasisältöjen osaaminen, kyky sopeuttaa toiminta oppilasryhmälle sopivaksi ja draaman työtapojen hallinta.

Ohjaajien tiedollinen osaaminen sai lomakevastauksissa keskiarvoksi 4,5, toiminnan sopeuttaminen ryhmälle sopivaksi 4,1 ja draaman työtapojen hallinta 4,1. Haastatteluaineisto tuki näitä numeraalisia arvioita: ”Mainiota oli kaikki. Heillä oli hyvä suhde nuoriin ja selkeät ohjeet.” Ohjaajien ammattitaito ja osaaminen koettiin vastausten mukaan korkeaksi kaikilla eri osa-alueilla.

Menetelmien toimivuus

Työpajoissa käytettyjä menetelmiä pyydettiin arvioimaan kahdesta näkökulmasta: menetelmien sopivuus kouluun ja miten menetelmät tukevat globaalikasvatuksen aiheiden oppimista.

Menetelmien sopivuus kouluun sai lomakevastauksissa keskiarvon 4,5 ja menetelmien soveltuvuus globaalikasvatuksen aiheiden oppimiseen keskiarvon 4,4. Haastatteluaineisto tuki näitä numeraalisia arvioita, eli kaiken kaikkiaan menetelmät koettiin erittäin sopiviksi kouluun ja globaalikasvatuksen aiheiden käsittelyyn.

3.2.3 Aiheiden jatkokäsittely ja kehitysehdotukset

Opettajille jaettiin globaalikasvatuksen opetusmateriaaleja ja ohjeita teemojen jatkotyöstöön opettajakansioissa toimintakokonaisuuden alussa. Vastaajilta kysyttiin, olivatko he hyödyntäneet Rauhankoululta saamiaan globaalikasvatuksen materiaaleja luokassaan. Asteikkokysymykseen (1=ei ollenkaan, 5= paljon) vastanneiden keskiarvo oli lomakevastauksissa 2,7. Samalla asteikolla keskiarvo kysymykseen, oliko toimintakokonaisuuden teemoja jatkokäsitelty, oli lomakevastauksissa 2,8. Haastatteluaineiston vastaukset olivat samassa linjassa suhteessa lomakevastauksiin. Avoimissa vastauksissa nousi esille esimerkiksi jatkotyöstäminen mediajaksolla, projektitöiden tekeminen ja Agenda 2030 -teemojen läpikäyntiä maantiedossa. Teemojen jatkokäsittely ja materiaalin hyödyntäminen toteutui siis vaihtelevasti, mikä on ymmärrettävää koulujen hektisen arjen huomioon ottaen.

Kehitysehdotuksia ei juurikaan tullut, mutta toiminnallisuuden tärkeyttä ja merkitystä korostettiin monessa vastauksessa ja sitä toivottiin vieläkin enemmän. Lapset ja nuoret keskittyvät opettajien mukaan parhaiten, kun pääsevät itse tekemään. Moni totesi kehittämisehdotuksiin, että ”ei erityistä, kaikki oli niin hyvää mitä saatiin”.

4 Yhteenveto ja johtopäätökset

4.1 Välittömien tulostavoitteiden toteutuminen

Hankkeelle oli hankesuunnitelmassa määritelty tavoitteina lisätä tulevien opettajien ja kasvattajien valmiuksia ja välineitä käsitellä globaaleja rauhan- ja kehityskysymyksiä, lisätä lasten ja nuorten tietoa ja ymmärrystä globaaleista kehityskysymyksistä, vahvistaa lasten ja nuorten empatiakykyä ja maailman erilaisiin todellisuuksiin eläytymistä sekä parantaa heidän tietoisuuttaan omista vaikutusmahdollisuuksistaan kestäväen kehityksen ja rauhan edistämiseksi.

Alla olevassa taulukossa tarkastellaan hankkeen välittömiä tulostavoitteita, niiden indikaattoreita ja tavoitteiden toteutumista.

<i>Tavoite</i>	<i>Indikaattori</i>	<i>Arvio toteutumisesta</i>
Tulevat opettajat ja kasvattajat ovat saaneet valmiuksia ja välineitä käsitellä globaaleja rauhan- ja kehityskysymyksiä lasten ja nuorten kanssa. Kasvattajien lisääntynyt ymmärrys kehityskysymyksistä ja siitä, miten niitä voi integroida opetukseen.	Hankkeen koulutuksiin osallistuneista 88% kokee saaneensa lisää ymmärrystä, valmiuksia ja konkreettisia välineitä käsitellä globaaleja rauhan- ja kehityskysymyksiä opetustyössä.	On toteutunut erittäin hyvin. 97% koulutusten osallistujista koki saaneensa lisää ymmärrystä globaalikasvatuksen teemoista ja 96% koki saaneensa välineitä globaalikasvatuksen toteuttamiseen.
Lapset ja nuoret ovat saaneet lisää tietoa ja ymmärrystä hankkeen teemoista (ml. Agenda 2030, eriarvoisuuden vähentäminen, rauha, globaalivastuu) ja kehityskysymyksistä maakohtaisten esimerkkien kautta.	Toimintakokonaisuuksiin osallistuneet oppilaat ovat saaneet lisää tietoa ja ymmärrystä hankkeen teemoista ja kehityskysymyksistä.	On toteutunut erittäin hyvin. 98% opettajista koki heti toimintakokonaisuuden jälkeen, että oppilaat saivat lisää tietoa globaalikasvatuksen teemoista Rauhankoulun avulla ja hankkeen päättyessä saadut vastaukset ovat linjassa tämän kanssa.
Lasten ja nuorten empatiakyky, maailman erilaisiin todellisuuksiin ja toisen ihmisen asemaan eläytyminen on vahvistunut.	Ryhmän opettajan arvion mukaan oppilaiden empatiataidot ja kyky asettua toisen asemaan ovat vahvistuneet.	On toteutunut hyvin. Aineistossa nousi esiin kyky eläytyä muihin todellisuuksiin ja empatian lisääntyminen sekä oppilaiden asenteiden avartuminen ja näkökulmien laajentuminen.
Lapset ja nuoret tiedostavat aiempaa paremmin omat vaikutusmahdollisuutensa kestäväen kehityksen ja rauhan edistämiseksi.	Toimintakokonaisuuksiin osallistuneet lapset ja nuoret ovat saaneet lisää tietoa vaikuttamisen keinoista. He ovat harjoitelleet vaikuttamisen taitoja kestäväen kehityksen ja rauhan edistämiseksi.	On toteutunut erittäin hyvin. 93% opettajista koki heti toimintakokonaisuuden jälkeen, että oppilaat harjoittelivat vaikuttamisen keinoja Rauhankoulun kokonaisuuden aikana ja saivat tietoa vaikutusmahdollisuuksista. Aineistossa nousi vahvasti esiin, että tieto vaikuttamisen tavoista ja omista vaikuttamisen mahdollisuuksista lisääntyi.

Kaikki hankkeen tavoitteet toteutuivat todella hienosti. Arvioinnissa näkyy se, että asenteiden ja arvojen muuttaminen vaatii usein pitkäkestoisempaa toimintaa, mutta kuten moni opettaja totesi, siemeniä on varmasti jäänyt itämään. Lapsille ja nuorille suunnattuja kokonaisuuksia on haastavaa muuttaa pitkäkestoisemmiksi sekä rahoituksen että koulujen kiireisen arjen vuoksi, joten opettajien koulutukseen panostaminen on onnistunut valinta hankkeen vaikuttavuuden näkökulmasta.

4.2 Hankkeen pitkän aikavälin tavoitteiden toteutuminen

Hankkeen pitkän aikavälin tavoitteina olivat globaalikasvatuksen juurtuminen kouluihin, opettajien ja kasvattajien osaamisen vahvistaminen, lasten ja nuorten kasvu vastuullisiksi maailmankansalaisiksi sekä empatian ja solidaarisuuden lisääntyminen.

- a) Globaalikasvatuksen – kestävän kehityksen opetuksen ja maailmankansalaiseksi kasvamisen – juurtuminen koulujen arkeen, näkyväksi osaksi koulujen toimintakulttuuria.
- b) Toimintoihin osallistuneiden opettajien, kasvattajien ja alan opiskelijoiden osaaminen kriittisen globaalikasvatuksen toteuttamiseen oppilaidensa kanssa vahvistuu.
- c) Kriittisen globaalikasvatuksen myötä lapset ja nuoret kasvavat globaalin vastuunsa tunteviksi maailmankansalaisiksi, joilla on tarvittavat tiedot, taidot ja tahto toimia rauhan ja oikeudenmukaisemman maailman puolesta.
- d) Empatiakyvyn vahvistuessa lapset ja nuoret oppivat kohdistamaan myötätunnontekoja läheisiä ihmisiä laajempiin yhteisöön (ml. solidaarisuus tuntemattomia kohtaan, toisten hyvinvoinnista ja ihmisoikeuksista välittäminen).

Arviointiaineiston perusteella globaalikasvatuksen integroiminen koulujen toimintakulttuuriin onnistui joissakin kouluissa, mutta sen vakiinnuttaminen vaatisi pitkäjänteisempää tukea. Opettajien ja alan opiskelijoiden osaaminen kriittisestä globaalikasvatuksesta kehittyi koulutusten ja materiaalien ansiosta, ja monet aikovat hyödyntää oppimaansa tulevassa työssään.

Koulutusten ja materiaalien pitkäaikainen vaikutus on merkittävä, sillä ne tukevat tiedon syventämistä ja mahdollistavat opettajien itsenäisen työskentelyn teemojen parissa. Tulevien opettajien koulutus korostuu erityisen tärkeänä, koska se luo pohjaa uusille asenteille ja taidoille. Osa opettajista käyttää säännöllisesti hankkeen materiaaleja, mikä vahvistaa heidän osaamistaan pitkällä aikavälillä.

Lasten ja nuorten osalta hankkeen vaikutukset näkyvät tiedoissa, taidoissa, arvoissa ja asenteissa. Rauhankoulun draamamenetelmät tukivat eläytymisen ja tunnekokemusten kautta tiedon omaksumista ja empatiakyvyn kehittymistä. Vaikka asenteiden muuttuminen vaatii usein pitkäjänteistä työtä, merkkejä myönteisistä muutoksista oli havaittavissa. Lisäksi oppilaat tunnistivat aiempaa paremmin omat vaikuttamismahdollisuutensa ja oppivat vaikuttamisen taitoja.

Tavoitteiden pitkäaikaisen toteutumisen arviointi vaatisi seurantaan hankkeen päättymisen jälkeen, erityisesti lasten ja nuorten asenteiden ja toiminnan osalta, että siitä, miten opettajat ja opiskelijat soveltavat oppimaansa arjen työssään.

4.3 Yhteenveto

Rauhanliiton globaalikasvatushanke 'Rauhanrakentajat – tietoa ja taitoa kestäväen tulevaisuuden tekijöille' on vuosina 2023–2024 toteutunut erittäin onnistuneesti niin opettajaksi opiskelevien koulutusten kuin koululaisille suunnattujen toimintakokonaisuuksien osalta. Hankkeen tavoitteet ovat toteutuneet erinomaisesti sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Hanke on vahvistanut sekä tulevien että jo työssä toimivien opettajien ymmärrystä ja valmiuksia käsitellä globaaleja rauhan- ja kehityskysymyksiä opetuksessaan. Se on innostanut heitä integroimaan kestäväen kehityksen teemoja omaan työhönsä ja tarjonnut käytännön työkaluja globaalikasvatuksen toteuttamiseen.

Toimintakokonaisuuksiin osallistuneet lapset ja nuoret ovat syventäneet ymmärrystään globaaleista kehityskysymyksistä, kuten eriarvoisuuden vähentämisestä ja Agenda 2030 -tavoitteista. He suhtautuvat hankkeen teemoihin aiempaa avoimemmin, ja heidän empatiakykynsä ja tietoisuutensa omista vaikuttamismahdollisuuksistaan ovat lisääntyneet.

Rauhankoulu on onnistunut luomaan globaalikasvatukseen laadukkaan, innostavan ja vaikuttavan toimintamallin, jonka pitkäjänteinen kehitystyö näkyy johdonmukaisuutena, tasalaatuisuutena ja vaikuttavuutena. Toiminnalle on tänä päivänä suuri tarve ja Rauhankoulun ydinsanoma on ajankohtaisempi kuin koskaan.

Liite 1. Palautelomake opettaja- ja nuorisoalan opiskelijoiden koulutuksiin

Palautelomake

Mikä oli onnistunutta koulutuksessa?

Mitä opittua uskot hyödyntäväsi jatkossakin?

Miten koulutusta voisi vielä kehittää? Mitä voisi tehdä toisin?

Koen saaneeni lisää ymmärrystä globaalikasvatuksen teemoista.

1 täysin samaa mieltä

2 jokseenkin samaa mieltä

3 jokseenkin eri mieltä mieltä

4 täysin eri mieltä

5 en osaa sanoa

Sain konkreettisia välineitä, joiden avulla voin käsitellä globaalikasvatuksen teemoja lasten ja nuorten kanssa.

1 täysin samaa mieltä

2 jokseenkin samaa mieltä

3 jokseenkin eri mieltä mieltä

4 täysin eri mieltä

5 en osaa sanoa

Kiitos vastaamisesta!

Liite 2. Opettajien palautelomake heti ensimmäisen työpajan jälkeen

1. Palautelomake opettajalle - Rauhankoulun työpajat

Ryhmän koko: _____ oppilasta, joista tyttöjä _____ , poikia _____ ja muita _____ .

Oppilaiden ikä/ luokka: _____

Valmistauduitteko Rauhankoulun pajaan etukäteen luokassa? Miten?

Mikä oli onnistunutta Rauhankoulun pajassa?

Mitä kannattaisi ensi kerralla tehdä toisin?

Millaisia vaikutuksia arvioit Rauhankoulu-toiminnalla olleen osallistujiin?

(Vaikutukset suhteessa tietoihin, taitoihin, asenteisiin ja arvoihin)

Vapaa sana?

Kiitos vastaamisesta!

Liite 3. Opettajien palautelomake heti toisen työpajan jälkeen

2. Palautelomake opettajalle - Rauhankoulun työpajat

Ryhmän koko: _____ oppilasta, joista tyttöjä _____ , poikia _____ ja muita _____ .

Mikä oli erityisen onnistunutta Rauhankoulun toimintakokonaisuudessa?

Mitä ensi kerralla kannattaisi tehdä toisin?

Aiotteko jatkotyöstää Rauhankoulussa käsiteltyjä teemoja luokassa? Miten?

Millaisia vaikutuksia arvioit toimintakokonaisuudella olleen osallistujiin? (Vaikutukset suhteessa tietoihin, taitoihin, asenteisiin ja arvoihin)

Oppilaat saivat lisää tietoa globaalikasvatuksen teemoista Rauhankoulun avulla.

1 täysin samaa mieltä

2 jokseenkin samaa mieltä

3 jokseenkin eri mieltä mieltä

4 täysin eri mieltä

5 en osaa sanoa

Oppilaat harjoittelivat vaikuttamisen taitoja Rauhankoulun kokonaisuuden aikana.

1 täysin samaa mieltä

2 jokseenkin samaa mieltä

3 jokseenkin eri mieltä mieltä

4 täysin eri mieltä

5 en osaa sanoa

Kiitos vastaamisesta!

Liite 4. Digitaalinen palautekysely opettajille hankkeen päättyessä

Rauhankoulun vaikutusten ja laadun arviointi 2023–24

Vastaamalla tähän kyselyyn autat meitä saamaan arvokasta tietoa Rauhankoulun vaikutuksista ja laadusta. Tiedon avulla kehitämme toimintaamme eteenpäin. Vastaaminen vie noin 5–10 minuuttia.

Rauhankoulun tavoitteena on lisätä oppilaiden tietoa ja ymmärrystä globaaleista kehityskysymyksistä, sekä tukea heidän kasvuun aktiivisiksi maailmankansalaisiksi, jotka tahtovat toimia oikeudenmukaisemman ja kestävämmän tulevaisuuden puolesta.

TAUSTATIEDOT

* 1. Millä kouluasteella olet opettajana?

- Alakoulu
- Yläkoulu
- Lukio
- Muu, mikä?

* 2. Missä koulunne sijaitsee?

- Pääkaupunkiseutu
- Turku
- Tampere
- jokin muu, mikä?

* 3. Milloin osallistuitte ryhmänne kanssa Rauhankoulun toimintakokonaisuuteen?

- Kevät 2023
- Syksy 2023
- Kevät 2024
- Syksy 2024

* 4. Vierailivatko Rauhankoulun ohjaajat ryhmässasi

- 1 kerran
- 2 kertaa
- useammin kuin 2 kertaa

* 5. Olitko opettajana itse läsnä Rauhankoulun pajassa?

- Kyllä
- En
- Muu (täsmennä)

6. Pidettiinkö paja etäyhteyksin? Miten kyseinen toimintaympäristö vaikutti pajan onnistumiseen?

ARVIO OHJAAJIEN TYÖSKENTELYSTÄ JA MENETELMISTÄ

* 7. Arvio Rauhankoulun ohjaajien työskentelystä

1 = täysin eri mieltä / 5 = täysin samaa mieltä

	1	2	3	4	5	En osaa sanoa
Ohjaajat tunsivat globaalikasvatuksen asiasisällöt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjaajat osasivat sopeuttaa toiminnan omalle oppilasryhmällesi soveltuvaksi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjaajat hallitsivat draaman työtavat	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Vapaa sana ohjaajien työskentelystä

* 9. Arvio käytettyjen menetelmien sopivuudesta

1 = täysin eri mieltä / 5 = täysin samaa mieltä

	1	2	3	4	5	En osaa sanoa
Menetelmät sopivat kouluun	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Menetelmät tukivat globaalikasvatuksen aiheiden oppimista	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10. Vapaa sana käytettyjen menetelmien toimivuudesta

RAUHANKOULUN VAIKUTUKSET OPPILAIISIIN

* 11. Herättikö Rauhankoulun toimintakokonaisuuteen osallistuminen ryhmässänne keskustelua tai ajattelua globaalikasvatuksen teemoihin liittyen? Vastaa oman arviosi mukaan.

1 = ei lainkaan / 5 = paljon

	1	2	3	4	5	En osaa sanoa
Menetelmät sopivat kouluun	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Menetelmät tukivat globaalikasvatuksen aiheiden oppimista	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10. Vapaa sana käytettyjen menetelmien toimivuudesta

RAUHANKOULUN VAIKUTUKSET OPPILAIISIIN

* 11. Herättikö Rauhankoulun toimintakokonaisuuteen osallistuminen ryhmässänne keskustelua tai ajattelua globaalikasvatuksen teemoihin liittyen? Vastaa oman arviosi mukaan.

1 = ei lainkaan / 5 = paljon

☐ Kehitysmaiden todellisuus ja kehityskysymykset	☐ Kansalaisvaikuttamisen keinot
☐ Eriarvoisuuden vähentäminen	☐ Arjen teot ja valinnat kestävän kehityksen hyväksi
☐ Sukupuolten välinen tasa-arvo	☐ Globaalivastuu ja keskinäisriippuvuus
☐ Rauha	☐ Yhteistyö ja kumppanuus kestävän kehityksen saavuttamiseksi
☐ YK:n kestävän kehityksen tavoitteet - Agenda 2030	

Jokin muu, mikä?

15. Esimerkkejä tai havaintoja liittyen oppilaiden omien vaikutusmahdollisuuksien tiedostamiseen, toimintaan rohkaistumiseen ja arjen tekoihin kestävän kehityksen hyväksi

* 16. Oma arviiosi oppilasryhmässä tapahtuneesta muutoksesta
Rauhankoulun toimintakokonaisuuteen osallistumisen
jälkeen.

1 = täysin eri mieltä / 5 = täysin samaa mieltä

	1	2	3	4	5	En osaa sanoa
Ryhmän tiedot globaalikasvatukseen liittyvistä teemoista lisääntyivät (kuten YK:n kestävän kehityksen tavoitteet – Agenda 2030, eriarvoisuuden vähentäminen, rauha, globaalivastuu, kehitysmaiden todellisuus ja kehityskysymykset)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmä tiedostaa entistä paremmin omat mahdollisuutensa vaikuttaa kestävän kehityksen ja rauhan edistämiseksi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmä suhtautuu avoimesti globaalikasvatuksellisia aiheita kohtaan (kuten eriarvoisuuden vähentäminen, kestävä kehitys ja vastuuntunto muita ihmisiä kohtaan)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilaiden empatiakyky ja maailman erilaisiin todelluuksiin ja toisen ihmisen asemaan eläytyminen vahvistuivat	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ryhmän yhteistoiminta
parani

17. Mitä **taitoja** arvioit oppilaiden oppineen Rauhankoulun toimintakokonaisuudessa?

18. Miten arvioit, että Rauhankoulun toimintakokonaisuuteen osallistuminen vaikutti oppilaiden **asenteisiin ja arvoihin**?

RAUHANKOULUN VAIKUTUKSET OPETTAJAN TYÖSKENTELYYN

* 19. Oletko hyödyntänyt Rauhankoululta saamiasi globaalikasvatuksen materiaaleja luokassasi?

1 = ei lainkaan / 5 = paljon

1

2

3

4

5

* 20. Oletteko jatkotyöstäneet Rauhankoulussa käsiteltyjä teemoja?

1 = ei lainkaan / 5 = paljon

1

2

3

4

5

21. Esimerkkejä jatkotyöstämisestä

22. Kehitysehdotukset: Miten Rauhankoulun kokonaisuus voisi toimia vielä paremmin?

23. Terveiset ja vapaa sana Rauhankoululle

SUURI KIITOS AJASTASI!